

Innarluutillit kiffartuunneqarnerisa ineriartortinneqarnissaanut aamma annertusarneqarnissaanut suliniuteqalernissaq siunertaralugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Hans Peter Poulsen, Siumut)

Inatsisartunut ilaasortamut Hans Peter Poulsen-imut apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissasut siunnersuutaanut qujanaq.

Qanoq ililluta innarluutilinnut isumassuineq isumassuinerullu annertusinissaa anguniarsinnaavarput? Apeqqut, akissutissartaa uagut Kalaallit Nunaanni innuttaasunik nukittunerusunik ilinniarsimassutsikkullu qaffasinnerusunik ilinniarsimasunik sullissisussanik amerlanerusunik sorsuutiginnittariaqarpugut, assigiingitsunik innarluuteqartunik paasinnillutillu peqataatitsisussanik.

Inuiaqatigiit sumiginnaapput pisortallu sumiginnaapput qulakkiinginnamikku, innarluutillit pillugit inatsisip nutaarluinnaap atuutilersinnissaa kingunerivaalu, innuttaasut nunarput qimattariaqalersarmassuk ikiorneqarnissartik anguniarlugu, soorlu Danmarkimut. Tamanna kisimi isumaqaraluarpoq, aalajangiisartut suliassatik suliarisariaqaraluaat qulakkeerumallugu, uagut Kalaallit Nunaanni immikkut ilisimasalinnik pisariaqartitatsinnik pissarsinissarput soorlu nakorsat immikkut ilisimasallit taakkunanngalu katsorsaansamut periarfissat. Suliniutinik tigussaasunik aallartitsinissarput, isumassuinerup iluani ilinniarsimassutsikkut ineriartuutissanik, tassanimi sulisussanik amigaaqartuarpugut.

Tamanna tunngavigalugu uagut Demokraatiniit toqqarsimavarput tigussaasunik siunnersuuteqassalluta, siunissaq isigalugu anguniarlugu – attassinnaasumik – innuttaasut sulisullu piginnaasai qaffassarumallugit atugarissaarnissamut unamminartorpassuit aaqqiiviginiarlugit. Uagut qinikkatut suliniutinik aallartitsissaagut, peqataatitsinerup annertusaatissaanik aammalu Kalaallit Nunaanni innarluutilittut inuuneqarnerup qanorittuuneranik paasinninnerulernermik kinguneqartussamik. FN-immi pisinnaatitaaffii pituttofiginikuuagut, tassanilu suliassaq annertooq suliassaraarput tigussaasunik aalajangigassanik siunnersuuteqartassalluta, inuiaqatigiinni atugarissaarnerup qulakkeernissaanik siunertaqartoq, tassanilu innarluutilinnut isumassuineq ilaavoq.

Upernaaq innarluutillit illersuisuat Tilioq, nuna tamakkerlugu Nuummi HHE-mi ataatsimiisitsivoq, Demokraatiniik peqataaffingineqartumik. Tassani najoqqutarineqarpoq "leave no one behind", isumaqartoq inuiaqatigiinni kikkut tamaasa peqataatinnissaat eqqaamassagipput. Tassani qanimut annertunerusumik paasinnippunga unamminartunut oqallisigisatsinnut tunngasunut.

Oqallinnerpassuit pitsaasut innarluutillit ulluinnaannit aallaaveqartut unammilligassaannullu ineqarnermut, suliffeqarnermut, nakorsiarnermi ikiortissanut inuiaqatigiinnilu ataqqineqarneq pillugu misigisaannut tunngasut. Meeraq innarluutilik, aammalu angajoqqaatut qanoq annertutigisumik sorsuutiginnittarnerit meeqqaminut ikiortissarionermut. Inuusuttuulluni isigiarsuttoq, nammineq angerlarsimaffimi nammineersinnaanermut unammilligassaqarneq inigisap tulluussarsimanginnera pissutigalugu. Inuusuttoq

tarnikkut nappaatilik, aalajangersimasumik ukkatarinnissinnaangitsoq, peqatigisaminut naleqqiulluni suliffeqarnikkut allatulli akuunissamut periarfissaqanngitsoq. Utoqqasoq arlalinnillu innarluutilik inuiaqatigiinni akuunissamut tamatigut ajornartorsiortitsisumik, pisortat suliffeqarfii, pisiniarfiit, inuillu ataatsimoorfigisinnaasaat pisariaqartitaminnut aaqqissuunneqarsimannngimmata. Aap, assigiinngitsorpassuit suliassaraagut, inuiaqatigiittut kikkut tamarmik piffimmini akuutinneqarnissaannut.

Misissuinerpassuit tikkuarpaat, tulluuttunik inissanik neqerooruteqarneq, suliffeqarnermut inatsit eqaattoq, misissuinerit katsorsaanerillu sukkanerusut pitsaannerusullu inuiaqatigiinnut annertuumik iluanaarutaasarput, minnerunngitsumillu inuit ataasiakkaat naleqassutsimik kiffaanngissutsimillu misiginerat annertusisarlugu.

Tigussaasumik siunnersuuteqartup ujartorpaa, ataatsimoorfiusinnaasunik aamma/imaluunniit innarluuteqartut ornittagaannik pilersitsisoqassasoq. Tunngaviusumik isumaqatigaarput, ataatsimoorfissanut ataatsimullu sammisaqartitsinerit sinaakkusersorneqassasut, piffimmi inuiaqatigiit tamakkerlutik iluaqutigisassaannik. Isumaqatiginngilluinnarparpulli, inunnut innarluutilinnut immikkut sammisaqartitsisarfirmik pilersitsisoqassasoq, kissaataammammi peqataatitsineq akuunerulersitsinerlu pisariaqarluinnartutut kissaatigineqartoq. Sammisaqartitsinissanut immikkut ittumik pisariaqartitsivittoqarpat nuna tamakkerlugu innarluutillit ornittagaqarpoq, Pissassarfik Sisimiuni, piginnaasanik qaffasissunik neqerooruteqartoq, inuit ataasiakkaat nukittuffiisa qaffassarnissaanik siunertaqartoq.

Pingaartillugulu pingaartinneqartariaqarpoq, kommunit tamarmik sammisat akuunerulersitsisut pingaartissagaat, aammalu innarluutillit siunnersuisooqatigiivi ingerlalluartilissallugit. Siunnersuuteqartup tikkuarpaat, nutaarluinnarmik eqqarsartariaqalersugut innarluutillit atugaasa pitsanngorsarnissaannut ukiorpassuillu qineqqusaarutigineqartarsimasut piviusunngortillugit. Uani tikkuarusuppara, Siumut aammalu IA nunatsinni partiini annersaajuaannangajassimmamata, taamaattumillu oqallisigineqartup piorsarnissaanut annertuumik akisussaaqataasimallutik.

Innarluutilinnut inatsit nutaaq – pitsaalluinnartorlu – 2020-mi atuutilersinneqarnissaminut piviusunngortinneqarpoq. "innarluutilinnut inatsit pitsaalluinnartutut" oqaatigigakku isumaqarpoq, inatsimmi kusanartorsuarmik allassimasut qularnaarisimasariaqaraluarmata, innarluutilinnut inatsisitta isumaqatigiisummut atuuttumut naapertuuttutut. Kisiannili inatsimmi tassani annertuumik "kisianneqarpoq". Arlaannaataluunniit kommunit piareersarsimannngilaat, inatsisip taassuma qanoq atuutsinneqarnissaa.

Maannakkut kommunit takusarpagut, suliassaqarpallaarunartut anguniakkat pitsaasut inatsimmiittut piviusunngortinnissaannut ajornakusoortinneqartut sulisunik amigaateqarneq peqqutaalluni. Apeqqutaalerporlu inatsit allanngortinneqaaqqissava? Tassunga tigussaalluinnartumik assersuutissaqarpoq, inatsisip siunertamisut atorneqannginneranik lvaqqami pisut eqqaassagutsigit. Pisoq alianarluinnartooq, nakkutilliisuutitat tikkuarsimasaat Kommune Kujallermi ilungersunarluinnartumik ingerlatsinermi amigaateqartoqartoq. Qeqqata Kommuniani meeqqat pillugit pisut ilungersunarluinnartut, Inatsisartut Ombudsmandiata sakkortuumik isornartorsiugai. Meeqqat innarluutillillu, pisortat isumassussallugit pisussaaffigisai, sumiginnarneqarput ajornerpaarpaarpaamik. Ulloq mannalugu sumiginnaanerit

tamakku Naalackersuisunit arlaannilluunniit kinguneqartitsinissamik oqaaseqarfigineqanngillat. Isumaga malillugu tamanna ajorluinnarpoq.

Sooq taakkuninnga inatsiseqassaagut, kinguneqartitsinissamillu aalajangersakkanik periarfissiilluta, pissaanermik tigummissugut nakkutilliinissaminnullu pisussaaffillit Naalackersuisut nassuerutiginninnissamut saperpataluunniit, kommunit suliassaq kivissinnaasimangikkaat Inatsisartut-inatsisaat malillugu? Uagullu Inatsisartuni Naalackersuisunilu qinikkatut pisuussutiginerparput, inatsisinut atuuttutut atuutsitsilernissamut pilersaarutininik pitsaasunik qulakkeerinnissimanginnatta?

Tunngaviulluinnartumik isumaqarpunga, ineriartorneq uggornartuusoq, allaffissorfissanik suli amerlanerujussuarnik pilersitsissagutta uagut politikkerit, inatsit akuerisarput, atorneqarnermini sunniuteqanngittoq paasiniaannarlugu. Soorlu ilaanni oqartoqartartoq, oqaatsit kusanartorsuit timitaqanngitsulli. Uagut isumaqarpugut pisariaqartinneqartoq, ilinniagaqassutsip qaffassarnissaaq, tamannalu meeqqat atuarfianni aallarteriissaaq saniatigullu paasisitsiniaanerpassuit ingerlanneqartut innarluuteqarnermi inuunerit ammasumik oqaluuserineqarnerulernissaa anguniarlugu. Maannakkut "Akaareqatigiitta" ingerlanneqarpoq. Inuiaqatigiinnut paasisitsiniaaneq, tarnikkut nappaatit pillugit ammasumik oqaluuserineqarnerulernissaanik siunertaqartoq tarnikkullu nappaatit pillugit ilisimasaqarnerulernissamik siunertaqartoq. Tamakku amerlanerusut pisariaqartippagut. Aammattaaq inatsit misissortariaqarparput allanngortillugulu assigiinngitsunik innarluutillit sulilernissaannut suliffeqarfiit inissaqartitsinissaannut periarfissikkumallugit. Tamanna inuiaqatigiinni akuunerulersitsinermik annertusaassaaq ataasiakkaallu immikkut naleqartinnerannik annertusaataassalluni.

Ineqarnermut tunngatillugu avaqqussinnaanngilarput, siunissami inissialiornermi innarluutilinnut tulluussakkanik sanasoqarnissaa eqqarsaatigissagatsigu, inuit tamarmik pisariaqartitaannik inissaqartitsisunik, pingaartumik inunnut innarluuteqartunut.

Tassalu Demokraatit oqallinnermut maannakkumut oqaatigerusukkallagaat.